

Motion

1982/83: 916

Ingemar Eliasson m. fl.

Betald ledighet för föräldrar till för tidigt födda barn

Den medicinska utvecklingen har fört med sig att allt fler för tidigt födda barn överlever. Man vet ännu inte var den nedre gränsen går. Allt fler barn vårdas under långa perioder på våra nyföddhetsavdelningar. Det är inte ovanligt med 12–13 veckor. Mycket för tidigt födda barn får inte komma hem förrän efter tidpunkten motsvarande den 40:e graviditetsveckan.

I 24–25:e graviditetsveckan är sannolikheten för att barnet överlever nyföddhetsperioden ca 10%, i vecka 26–27 har den ökat till 50%. I vecka 28–31 är sannolikheten för att levande födda barn skall överleva mycket hög, ca 80%.

Under den för barnet kritiska första tiden lever föräldrarna under mycket stor psykisk press, i och med att barnets hälsotillstånd snabbt kan förändras. Av naturliga skäl blir det ofta svårt för båda föräldrarna att arbeta under den här ovissa tiden. Det är också viktigt för både föräldrarna och barnet att de får vara tillsammans så mycket som möjligt.

Försäkringskassorna hanterar de här aktuella fallen olika. En del går med på sjukskrivning, andra inte. Man bedömer försäkringsfallen individuellt med hänsyn till de bestämmelser som finns i lagen om allmän försäkring. Denna bedömning ger möjlighet att sjukskriva, men då bedöms ned-sättningen av arbetsförmågan och inget annat. Föräldrapenning för tillfällig vård av barn kan också utgå, åtminstone om barnet är sjukt. Dessa 60 dagar torde dock inte räcka till för mycket för tidigt födda barn.

Försäkringskassorna har enligt uppgift visat allt större förståelse för föräldrarnas svåra situation men det är viktigt att alla behandlas lika över hela landet. Om inte försäkringskassan går med på sjukskrivning, så måste föräldrarna ta av den föräldraleddighet som framför allt borde gälla från barnets "egentliga" födelsedatum. När sedan den värsta oron är över och barnet kommer hem, så har man endast en kraftigt reducerad föräldraleddighet kvar.

Barn, vars föräldrar inte haft möjlighet att vara tillsammans med barnet under sjukhusvistelsen, misshandlas i större omfattning av sina föräldrar under sin uppväxttid. Det visar amerikanska undersökningar, enligt överläkare Johan Gentz, Sachsska barnsjukhuset.

Under 1950-talet ställdes föräldrarna helt utanför vården av sitt för tidigt födda barn. På Sachsska barnsjukhuset i Stockholm har man noterat, att de här barnen oftare än andra uppsökte sjukhuset under sin uppväxttid. När sedan sjukhuset på 1960-talet ändrade sina rutiner och tog med föräld-

rarna i bilden skedde en förändring. Barnen uppsökte inte sjukhuset mer än vad som anses normalt.

Det finns med andra ord mycket som talar för att föräldrar till för tidigt födda barn måste få samhällets stöd på olika sätt och också få en lika behandling oavsett landstingsområde och lokal försäkringskassa. Enligt vår mening bör en av föräldrarna ha rätt till sjukskrivning under den tid barnet vistas på sjukhus, alternativt få ersättning genom en utbyggd föräldraförsäkring, dvs. ofta fram till det "egentliga" datumet för beräknad förlossning efter graviditetsvecka 40.

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag till åtgärder för att ge föräldrar till för tidigt födda barn erforderlig betald ledighet.

Stockholm den 25 januari 1983

INGEMAR ELIASSON (fp)

KARIN AHRLAND (fp)

KENTH SKARVIK (fp)